

Porto kateterių naudojimo ypatumai

Ramunė Žukauskienė

Nacionalinis vėžio institutas

Straipsnis parengtas pagal autorės skaitytą pranešimą „Porto kateteriai, jų privalumai taikant priešvėžinį medikamentinį gydymą“ konferencijoje „Paciento gyvenimo kokybės pokyčiai sergant onkologine liga“ (2021 m. lapkričio 12 d.).

Į konferencijos dalyvių klausimus apie porto kateterius ir jų naudojimą atsako Nacionalinio vėžio instituto gydytojas radiologas dr. Mantas Trakymas. Nuotr. Sveikatos priežiūros ir farmacijos specialistų kompetencijų centro

Porto kateteris

Porto kateteris yra visiškai implantuojamas ilgalaikis centrinės venos kateteris su rezervu. Implantavimas paprastai atliekamas taikant vietinę anesteziją.

Porto kateterio nauda pacientui ir personalui yra labai akivaizdi: jis yra greitai ir lengvai lokalizuojamas, o pacientui išsaugomos venos. Lašinant chemoterapinius vaistus, pacientas gali vaikščioti po skyrių, vykti namo bei gyventi įprastą gyvenimą.

Prieš atliekant bet kokius veiksmus su porto kateteriu, būtina griežtai laikytis aseptikos reikalavimų pagal vidinį liginės protokolą.

Visada:

- Vengiant užkrėsti injekcijos vietą, reikia paprašyti paciento pasukti galvą į priešingą pusę nuo rezervuaro.
- Patikrinti odos būklę aplink portą prieš punktuojant, įsitikinti, kad oda neparaudusi, nepatinusi, neišopėjusi, nėra pratekėjimo.

- Dezinfekuoti plotą aplink porto kateterį sukamaisiais judesiais.

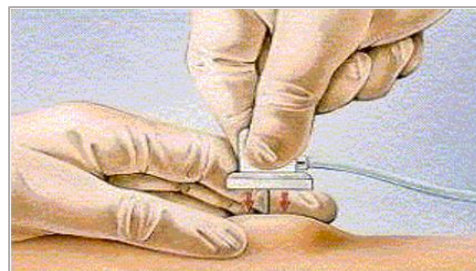
- Užsimauti sterilias pirštines. Išimti iš pakuotės adatą, švirkštą su NaCl 0,9 %. Pripildyti adatą ir pailginimo liniją fiziologiniu tirpalu, uždaryti spaustuką.

- Mūvint sterilias pirštines užčiuopti pertvarą dviem pirštais.

- Smeigti adatą stačiu kampu odos atžvilgiu, kol pajaučiama titano kamera.

- Atidaryti spaustuką, lėtai patraukti į save švirkšto stūmoklį, kol pasimato kraujas, tuomet suleisti 20 ml NaCl ir, palaikant teigiamą slėgį, uždaryti spaustuką. Porto kateteris yra paruoštas vaistų leidimui bei skalavimui.

Neskiriant gydymo, porto kateteris skalaujamas kas 4–6 savaites. Šių dienų medicinoje porto kateteris paglengvina tiek pacientų, tiek medicinos personalų gyvenimus.